

Ścianki kolankowe i szczytowe

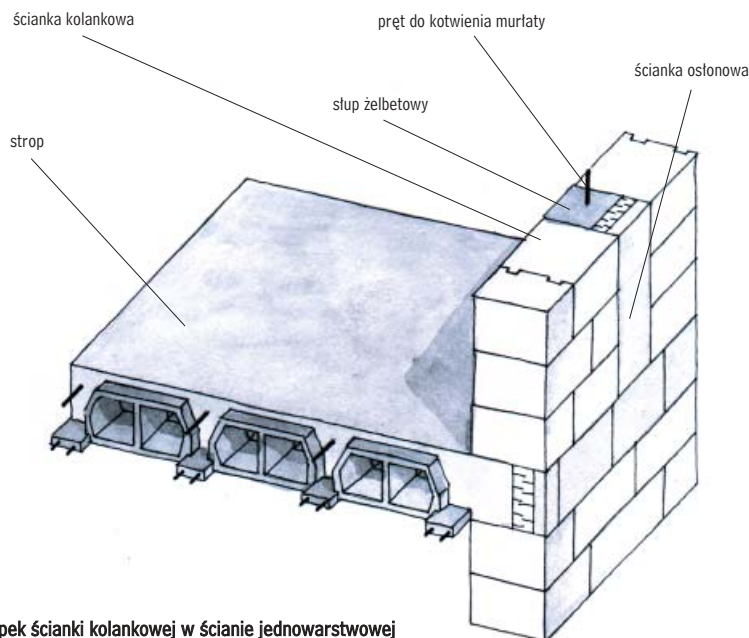
Ścianki kolankowe mają znaczenie konstrukcyjne, a szczytowe jedynie osłaniają wnętrze poddasza. Jedne i drugie trzeba prawidłowo wykonać.

Kiedy wzmacniamy ściankę kolankową?

Praktycznie zawsze, ponieważ ścianki kolankowe przenoszą ciężar dachu na budynek i stanowią bezpośrednie podparcie więźby dachowej. Zwiększenie wytrzymałości ścianek można uzyskać przez wbudowanie żelbetonowych słupów lub utworzenie żelbetowego wieńca. Pierwszy sposób stosuje się zwykle wtedy, gdy wysokość ścianki kolankowej nie przekracza 1,5 m. Ściankę kolankową muruje się z 30-centymetrowej szerokości przzerwami na słupy żelbetowe rozstawione co około 1,5 m. Słupy muszą być zakotwione w wieńcu stropowym, a ich zbrojenie (4 pręty średnicy 12 mm ze strzemionami poprzecznymi) łączy się ze zbrojeniem wieńca. Deskowanie w postaci dwóch tarcz zbitych z desek mo-

cuje się po obu stronach ściany i wypełnia betonem. Na wierzchu słupów osadza się kotwy do zamocowania murlaty, czyli belki, na której oprze się konstrukcja dachowa.

Zamiast słupów, wzmocnieniem ścianki kolankowej może być wieniec wykonany na całym obwodzie budynku lub jedynie zakotwiony w ścianach szczytowych na głębokość co najmniej 2 m z każdej strony. Zbrojenie tego wieńca wykonuje się podobnie jak wieńca stropowego (4 pręty średnicy 12 mm ze strzemionami co 30 cm), a beton wylewa w deskowaniu przymocowanym do ściany. Tu również nie można zapomnieć o zabetonowaniu kotew mocujących murlatę.

Słupek ścianki kolankowej w ścianie jednowarstwowej

Ścianka kolankowa – wysoka czy niska?

Od ścianki kolankowej zależy wysokość pomieszczeń na poddaszu. Im wyższa, tym więcej przestrzeni pozostaje pod dachem. Na poddaszu nieużytkowym wystarczy ścianka kolankowa o wysokości do 70 cm. Jeżeli poddasze jest użytkowe, ścianka kolankowa zwykle jest wyższa i ma wysokość 80-110 cm (na poziomie parapetu okiennego). Łatwiej wtedy ustawić niskie sprzęty, a także tak umieścić okna połaciowe lub lukarny, by wygodniej było z nich korzystać. Ścianka kolankowa wysokości 140-150 cm daje jeszcze większe możliwości: można przy niej postawić stół lub szafki i wygodniej się pod nią chodzi (już w odległości 50 cm od ścianki). Wykonanie tak wysokiej ścianki jest skomplikowane – jest ona dość cienka i wiotka, zwłaszcza jej fragmenty między oknami. Lepiej jest wymurować ściankę aż do górnego poziomu okien – 200-210 cm nad podłogą. Pamiętajmy jednak, że im wyższa ścianka kolankowa, tym gorzej wygląda elewacja budynku. Przy projektowaniu ścianki kolankowej architekt musi uwzględnić szerokość budynku, rodzaj konstrukcji dachu i kąt nachylenia połaci dachowej.

Z czego zbudować attykę?

Jeżeli dach nie ma wystającego okapu, ścianę szczytową można zakończyć attyką. Takie rozwiązanie stosuje się też w domach z dachami płaskimi wykonanymi jako dach odwrócony, na którego powierzchni urządzi się taras pokryty płytami kamiennymi lub roślinnością (tzw. zielone dachy). Wystające ponad dach ścianki attyki powinny być ocieplone. Zapobiegnie to powstawaniu pionowego mostka cieplnego na styku attyki ze ścianą zewnętrzną. Jednocześnie materiał użyty do budowy musi być mrozoodporny i mało nasiąkliwy – ta część domu jest szczególnie narażona na zawilgocenie. Konstrukcję attyki najlepiej wykonać z bloczków betonowych lub betonu wylewanego na budowie w deskowaniu, a następnie ocieplić ją po bokach i od góry.

Kiedy murujemy ściany szczytowe?

Ściany szczytowe w kształcie trójkąta przed wykonaniem konstrukcji dachowej nie mają żadnego usztywnienia. Jeśli ściany te będą cienkie i wysokie, silny podmuch wiatru może je przewrócić. Dlatego powinny być stawiane bezpośrednio przed przystąpieniem do budowy więźby dachowej. Ostatnie skośne rzędy warto wymurować już po zamocowaniu krokwi dachowych, co znacznie ułatwia dostosowanie krawędzi ściany do linii przebiegu krokwi.

Otwory wentylacyjne w ścianie szczytowej?

Wentylowanie nieogrzewanego poddasza pozwala usunąć wilgoć zbierającą się w wyniku zmian temperatury, przecieków z dachu, czy powstałą z pary wodnej przenikającej przez ocieplenie z ogrzewanej części poddasza lub z parteru. W ścianach szczytowych takiego poddasza umieszcza się otwory wentylacyjne o wymiarach dostosowanych do typowych kratki –

14x14 cm lub 14x27 cm. Otwory te powinny znajdować się w obu ścianach szczytowych na wysokości 30-50 cm poniżej kalenicy.

Jeśli powierzchnia poddasza przekracza 100 m², w każdej ścianie powinny być przynajmniej po dwa otwory wentylacyjne. Zastłania się je kratkami z siatką, co chroni poddasze przed zagnieżdżaniem się tam ptaków i owadów.

Jak zakończyć ściany szczytowe na ocieplanym poddaszu?

Ściany szczytowe poddasza, które będą ocieplane materiałem termoizolacyjnym umieszczonym między krokwiami, należy zakończyć wkładką izolacyjną ze styropianu grubości około 10 cm. Unika się w ten sposób pionowego mostka cieplnego pod samym pokryciem dachowym i zachowuje ciągłość termoizolacji ścian zewnętrznych i poddasza. Przycięte na grubość ściany szczytowej paski styropianu przykleja się zaprawą klejową do wyrównanych skosów ściany, pozostawiając około 2-centymetrowy odstęp od ułożonego później pokrycia dachowego. Ocieplenie szczytu trzeba zabezpieczyć siatką z włókna szklanego wtopioną w zaprawę klejową, co zapobiegnie zniszczeniu styropianu przez ptaki i gryznie.

fol. A. OLSZEWSKA-KRYSZTOFIAK